

Ikääntymistä Iloiten

Kanta-Hämeen kylissä ja haja-asutusalueella

15.4.2026 Kyläturvasparri

20.4.2026

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Ikä Iloiten – Selvästi eteenpäin

Terveyden edistämisen määrärahalla rahoitettu hanke vuosille
2025-2027.

Tavoitteena on ehkäistä yli 65- vuotiaiden päihteiden käyttöä
elämän taitekohdissa hyvinvointia lisäävillä toimenpiteillä.

Hanke saa sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää
valtionavustusta terveyden edistämisen määrärahasta.

Ikä Iloiten- selvästi eteenpäin

Kanta-Hämeessä ikääntyneiden määrä kasvaa keskiarvoa nopeammin. Yli 65- v miesten alkoholinkäytössä on liikkakäyttöä 47% ja naisilla 21%. Iäkkäisiin kohdennettua ennaltaehkäisevää päihdetyötä on niukasti Kanta-Hämeessä. Heikkoa osallisuuden kokemusta kokee yli 65-v 6% ja yksinäisyyden kokemus on lisääntynyt erityisesti yli 85-v miehillä.

Terveyden edistämisen määrärahalta rahoitettu hanke vuosille 2025–2027 "Ikä Iloiten- selvästi eteenpäin"

Tavoitteena on ehkäistä yli 65-vuotiaiden päihteiden käyttöä elämän taitekohdissa. Hankkeessa vahvistetaan eri toimijoiden yhteistyötä, osallisuutta ja kehitetään asiakaslähtöinen varhaisen puuttumisen toimintamalli osaksi hyvinvointia edistäviä tukimuotoja. Hankkeessa ennaltaehkäisy tarkoittaa yksinäisyyden ehkäisyä ja osallisuuden sekä aktiivisen toimijuuden vahvistamista kuuden kunnan kanssa yhteistyössä Kanta-Hämeessä.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 – valtioneuvoston periaatepäätöksen neljä painopistettä

Kuva: Valtioneuvoston julkaisu 2021:27, Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 : Toimeenpanosuunnitelma. Viitattu 19.3.2026

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- luo perustan työ- ja toimintakyvylle
- kaventaa väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja
- edistää ja ylläpitää hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta ja osallisuutta
- vahvistaa mielenterveyttä ja ehkäistään päihdehaittoja
- ehkäisee sairauksia, tapaturmia, väkivaltaa, syrjäytymistä ja osattomuutta

Kuva: THL, Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Viitattu 17.3.2026

Yhdenvertaisuus

Tosiasiallinen yhdenvertaisuus:

Poiketaan samanlaisen kohtelun periaatteista, jotta yhdenvertaisuus toteutuu. (Esim. Apuvälineet ja yhdenvertaisuussuunnittelu)

Muodollinen yhdenvertaisuus:

Kaikkia kohdellaan aina samalla tavalla, mutta toteutuuko näin yhdenvertaisuus? Huomioidaanko yksilöllisyys?

Yhdenvertaisuus

Equality doesn't mean **Equity**

Muodollinen yhdenvertaisuus –
mahdollisuuksien tasa-arvo

Tosiasiallinen yhdenvertaisuus –
tasa-arvo

Kuva: Saskatoon Health Region Advancing Health Equity

Hyvinvoinnin ja terveyden moniulotteinen edistäminen

✓ Yhteistyö hyvinvoinnin edistäjänä

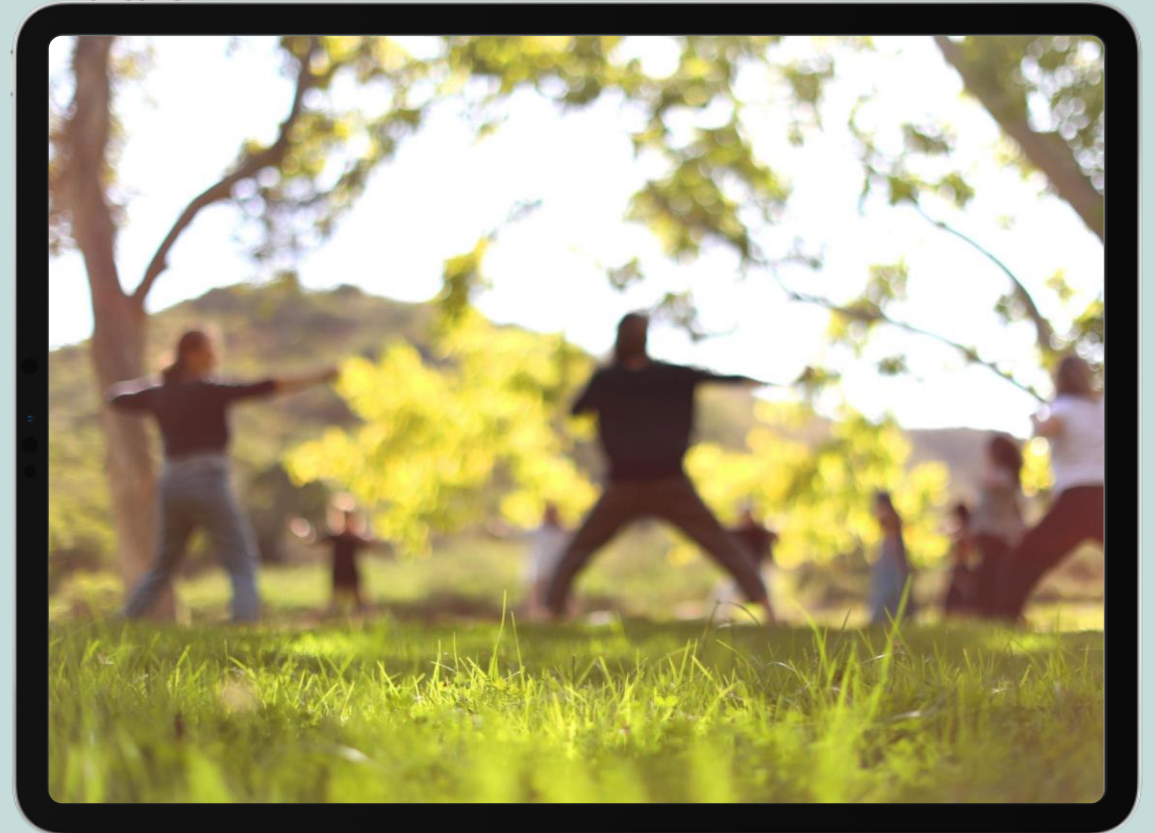
Kunnat, hyvinvointialueet, järjestöt ja seurakunnat tarjoavat monipuolisia palveluita ja tukea asukkaille yhteistyössä.

✓ Viihtyisä ympäristö ja kulttuuri

Kunnossapito, kulttuuritoiminta ja luonnon läheisyys luovat viihtyisän ja hyvinvointia tukevan ympäristön.

✓ Sosiaaliset suhteet ja yhteisöllisyys

Sosiaaliset suhteet ovat keskeisiä yhteisöllisyyden ja henkisen hyvinvoinnin kannalta.

Yhdessä pohdittavaksi

Millaisia asioista terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen koostuu?

Millä tavoin hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä toimintakyvyn ylläpito näyttäytyy arjessasi?

Millä tavoin vapaaehtoisena toimiminen tukee hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä?

Mikä on muuttunut

- Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus hajotti perusturvajärjestelmän
- Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen vastuu on kunnilla ja hyvinvointialueilla, mutta paljon on sopimatta konkretian toimenpiteistä. Tämä näkyy erityisesti ikääntyneiden ehkäisevien palveluiden kohdalla.
- Järjestöjen ja vapaaehtoisten rooli on vahvistunut samalla kun rahoitusjärjestelmässä on muutoksia.

Meitä kaikki tarvitaan

- Turvallisuuden edistämiseen (henkinen ja fyysinen)
- Kylien vahvuutena on yhteisöllisyys ja monisukupolvisuuden hyödyntäminen
- Yksinäisyyden ehkäisy, osallisuuden lisääminen ja toimintakyvyn vahvistaminen
- **Jokainen pienikin teko kohti hyvinvointia on merkittävä!**

Kiitos!

Sini Kelo

Kehittämispäällikkö

Kehittämispalvelut

Strategia- ja integraatiotoimiala

